

prest!

BERBETAN: **GAËLLE ROCHER** MARGOLARIA

ERREPORTAJEA: **BILBOKO KONPARTSAK ESPAZIO SEGURUEN BILA** BARKUA: **UDALEKUAK**

67-268-269-270-271

Sustatzailea

Berbaizu
—euskara elkarte—

Babesleak

Laguntzaileak

Hedabide honek honako erakundeen
dirulaguntza jaso du, baina BLB
Komunikazioa Kooperatiba Elkarteak da
edukiaren erantzule bakarra

Babestu

Prest!

Egin zaitez Berbaizuko
bazkide eta jaso PREST!
Aldizkaria etxean. Kuotak:

..... Arrunta	60€
..... Jubilatua	
..... Ikasleak	30€
..... Langabeak	
..... Familiak	75€

Aldizkari hau etxean jaso nahi baduzu
bidali zure datuak ondoko helbideetara:

..... Izen-abizenak	
..... Helbidea	
..... Telefonoa	
..... E-posta	
..... Kontu zenbakia (Iban)	

berbaizuko@gmail.com
94 447 10 42
Ramon y Cajal 42 / 48014 - Deustu

Imanol Orokieta Martinez - Itsaso Larramendi Elexgaray			Iritzia	4
Maialen Agiriano			Gureak kanpoan	5
II	erreportajea BILBOKO KONPARTSAK ESPAZIO SEGURUEN BILA			6
		<i>Aurtengo Bilboko Aste Nagusian ere erasoak egon arren, Bilboko Konpartsen erantzuna geroz eta irmoagoa da. Federazioak bide-orri bat dauka erasoei aurre egiteko, baina, urterik urte, diseinatzen jarraitzen du.</i>		
Jaio. Txantxi. Hil			Udalekuak	10
Iharra eta historiaren polizia (I)			Behin batean	12
Urriaren 25ean: Gora Deustu Anitza!			Artikulua	14
b	berbetan GAËLLE ROCHER-ekin			16
		<i>Artearen taupadak barnean daramatza Gaëlle Rocherrek, eta orain, amets bat egia bihurtu du: KUUKA arte tailerra ireki berri du San Inazion. Zaldibartik Alde Zaharvera lekualdatu zen duela bost urte, eta ordutik, artearekin lotura estuan jarraitu du. Orain, 30 urte dituela, lehen urratsak egin ditu sortzaile gisa: bezeroei atea ireki dizkie eta lehenbiziko sentsazio horiek gurekin partekatu ditu. Pasioz eta ausardiaz beteriko ibilbide baten hasiera ezagutu dugu bere ahotik.</i>		
Mª Luisa etxea (1900)			Irudiak berbetan	21
TURISMOA Turistak ote gara?				24
UDALEKUAK Deustualdeko aisialdi taldeen udalekuak		barkua bete herba		
KULTUR TXOTX Leire Rodero				

Prest!

Argitaratzailea:
BLB Komunikazioa Koop. Elk.
Tel: 94 447 10 42
Ramon y Cajal 42
Deustu 48014
bilbokoaldizkariak@gmail.com

Zuzendaria: Idurre Villanueva Del Burgo
Erredakzioa: Nerea Olaziregi, Gaizka Suarez, Laura Freijo, Hekor Ortega, Jone Gartzia, Borja Sarriñandia-Ibarra, Andoni Lopez, Aitor Sarriñandia-Ibarra, Patxi Gaztelumendi, Olatz Arregi, Ane Rotaetxe, Iker Basabe, Maider Zalbidea, Hodei Torres, Maddi Argote, Ane Zabala, Lur Mallea, Txema Luzuriaga, Jon Intxaurreaga, Leire Rodero
Kolaboratzaileak: Elorri Bertso-Eskola, Deustuko Eskola, Deustuko Ikastola, Ibarrekolanda BHI, Intxixu Ikastola, San Inazioko eskola, Arangoitiko Eskola, Deustuko Gazte Lokala, Deustuko Jai Batzordea, Errondoko Auzo Etxea, San Inazioko Jai Batzordea, Bilbotik Perura
Argazkiak: Ecuador Etxea
Publizitatea: Idurre Villanueva Del Burgo
Diseinua: B05T
Maketazioa: Laura Freijo Iglesia
Inprimategia: Antza
Ale kopurua: 2.800
Lege Gordailua: BI-571-01

Imanol Orokieta Martinez
Soziologiatik

Hiria, palinpsestoa

Palinpsestoa: artifizialki ezabatutako aurreko idazkera baten aztarnak gordetzen dituen antzinako eskuizkribua. Beste idatzi baten bitartez, geruza berdinean ezabatua izan den idatzi berria. Idatzi berri horren azpian, ordea, jatorrizkoaren aztarnak gordetzen dituena.

Hiriek eta gure auzoek, palinpsestoak egiten duen bezala, aurretiaz egondako hiria gordetzen dute lehen geruzaren azpian. Garai bateko hiria, paisaia eta testuingurua mantentzen du zapaltzen dugun zoruak. Gizakiok, bestalde, hori ezkutatu nahi izango bagenu bezala geruza berriak gehitzen dizkiogu bitartean, lurperatzen dugun guztiaz ohartu gabe.

Manhattan bat ezartzen badute ere, betirako gordeko dugu gure eta gure auzoko barrenean jatorrizko auzoa. Kasu batzuetan, ez da zertan lurra zulatu behar auzoan egondako iragana ezagutzeko, itsasbehera dagoenean itsasadarrera gerturatzearekin nahikoa baita urak gordetzen duenaz ohartzeko, denboraren joanarekin bestelako elementuak gainjarriz joan diren arren.

Ariketa bezala egin zenezakete frogia, zuen auzo, herri... Finean lurrandean, egungo geruza berriaren aurretik dauden aztarnak bilatzera. Ez dezagun ahaztu nondik gatozen.

Hiria, palinpsestoa.

Itsaso Larramendi Elexgaray
Hiriaz eta beste

Iraila

Hasi da ikasturte berria. Heldu da udazkena, euria eta freskura. Ilundu dira kaleak eta piztu dira bentanak. Hemen da espaloitik etxe barruetako sabaiei begiratzeko garaia; moldura finak eta lanpara zaharrak deskubritzekoa. Ohetik euria entzutekoa, mantak berreskuratzeakoa, zinera itzultzekoa. Udazkenak hartu du iraila trazu bat hartzen den ganora berarekin eta itzuli dizkigu astegunak, goizero alarreak eta extraeskolarrak. Bost-bi kadentzia, zortzi-

zortzi-zortzi, astean behinekoa. Baina baita ere barikuetako juntadizo ezinbestekoak eta lagunak hirian. Ingurukoak gutxi gorabehera kokatuta edukitzea eta elkarri errutinan konpainia egitea. Mezu bateko tartean, lau etxaditan, bost metro geltokitan edota paperaren beste aldean topa gaitzkeelaren ziurtasun lasaigarria.

Hasi dugu urtea bigarrenez, itzuliko gara buzoietara.

Maialen Agiriano

Jatorria: Deustu

Bizitokia: Madril

Lanbidea: datu-ingeniaria

“Epe-luzerako ez dut uste Madrilen bizi-kalitate hobea dagoenik”

Zer dela eta joan zara Madriler?

Denboraldi batez kanpoan bizitzeko gogoak nituen, eta honela ere eman tzipatuko naiz. Graduan zehar ez dut Erasmus edo Sicue egiteko aukerarik izan, eta momentuz ez dut masterrik egingo. Beraz, niretzako aukerarik onena lana kanpoan bilatzea izan da.

Zenbat denbora daramazu bertan? Zer egiten duzu?

Aurtengo apirilean etorri naiz Madriler. Lanean nenbilen Bilbon, baina aldatzeko gogoak nituen eta beste lan bat bilatzen hasi nintzen. Madrilen Bilbon baino errazago aurkitu nituen aukerak, eta lan-baldintza hobeekin.

Nolakoa da bertako bizimodua? Oso desberdina da hemengoarekin alderatuta?

Bilborekin alderatuta beste neurri batekoa da guztia: handiagoa, masifikatuagoa... Aldi berean, aisialdirako aukera pilo bat ere badaude. Hori bai, oso erraza da egunero Bilbon baino askoz gehiago kontsumitzea. Madrilen etengabe estimulu asko daude eta ez dago ia inoiz aspertzeko aukerarik. Horrek alde onak zein txarrak ditu, baina ezin duzu hiriaz deskonektatu. Deskantsatzeko denbora gutxiago dago, eta hori ez zait gehiegi gustatzen.

Hiriak zer eskaintzen dizula esango zenuke?

Nik uste dut kanpoan bizi izanaren esperientzia emango didala, jende

desberdina ezagutu eta gauza berriak egitearena. Bestetik, lan arloan garatzeko eta hazteko aukera aparta da.

Madrilen Deustun baino bizi-kalitate altuagoa dagoela esango zenuke?

Epe-luzerako ez dut uste Madrilen bizi-kalitate hobea dagoenik. Batez ere, udan klima jasanezina delako eta alokairua hain garestia delako non ez dagoen aurrezteko tarte handirik. Oraingoz ondo dagoela esango nuke, baina gutxi daramat hemen.

Alokairuei dagokienez, zer modukoa da egoera?

Momenturen batean eztanda egitea espero dut. Zaila da logela duin bat aurkitzea, eta prezioa beti izango da garestia. Gehien baloratu daitekeena legezko kontratu bat lortzea eta gelan leiho bat izatea da. Txantxa dirudi, baina gauza imajinaezinak daude. Etxe jabe oso aprobetxategiak daude eta askok sartu aurretik denetarik informazio pertsonala eskatzen dute. Gehien harritu ninduen azken bi hilabetetako banku mugimenduak eskatzen zituen etxejabe bat izan zen. Gainera, pilo bat pertsona dituzte nez interesatuta, ez daukate presarik ezer ere ez komunikatzeko, eta dena azkenengo momentuan esaten dizute. Bestetik, pisu zaharrak izan arren, zerbait apurto ezker ez dute ezer ere ez konpontzen. Fidantza ez dute legez dagokion lekuan gordetzen. Eta horrez gain, ohikoena bi hilabeteko fidantza eskatzea da; hau

da, gutxienez 1.000 euro eskatzen dituzte, eta inoiz ez dakizu benetan itzuliko dizuten ala ez. Beraz, egoera benetan latza da.

Eta arlo sozialari dagokionez, lagun talderik duzu jada?

Bai, Madrilen kanpoko jende asko dago eta oso irekiak dira; izan ere, erraza da sozializatzea. Gainera, nire enpresan oso jende gaztea dago, eta hori abantaila bat da.

Horiez gain, nire unibertsitateko nahiko lagun daude Madrilen lan egiten eta haiekin elkartzten naiz.

Bertako eta Euskal Herriko jendearen artean desberdintasunik igartzen duzu? Zertan?

Kultura aldetik igartzen dut, ohitura ezberdinak dituzte: jaiak, harremantzeko era, ideologiak... beste gauza askoren artean.

Zenbatero egiten duzu etxera buelta?

Udan Bilbon egon naiz telelana egiteko aukera eman didatelako, eta Madrilen egiten duen beroarekin ezin delako han egon. Hala ere, normalean esango nuke hilean birritan bueltatu naizela gutxi gorabehera. Suposatzen dut neguan gehiago geratuko naizela Madrilen.

Madrilen urte luzez bizitzeko asmorik duzu?

Ez, argi daukat denboraldi bat izango dela.

BILBOKO KONPARTSAK ESPazio SEGURUEN BILA

Aurtengo Bilboko Aste Nagusian ere erasoak egon arren, Bilboko Konpartsen erantzuna geroz eta irmoagoa da. Federazioak bide-orri bat dauka erasoei aurre egiteko, baina, urterik urte, diseinatzen jarraitzen du.

Testua: Bilboko konpartsak

1978an, hainbat faktoreren metaketaren ondorioz sortu zen Bilboko jai eredua. Eredu bakarra munduan -abestiak esan bezala-, konpartsek Aste Nagusia sortzeko eta antolatzeko duten rol garrantzitsuagatik. Denbora luzea igaro da ordutik, baina gaur egunera arte iraun du, 27 konpartsek elkarrekin bidea egiten jarraitzen duten bitartean: urte osoan gogotik lan egiten eta jaiak -besteak beste, Aste Nagusia, San Tomas, inauteriak eta auzoetako jaiak- herritarrek herritarrentzat antolatzen. Aldi berean, barne egitura ere landu izan dute, eta, konpartsez gain, hainbat batzordek zein lantaldek osatzen dute federazioa.

Ezberdintasunetik eta iritzi aniztasunetik, elkarbizitza tarteko, ospakizunera abiatzen dira. Jaia xede, konpartsek euren jatorri herrikoiai

eusten diote, eta Bilboko zein Euskal Herriko jendartearen mugimenduarekin bat egiten dute. Finean, talde zein eragile herrikoia dira konpartsak, eta, beste elkarte eta erakunde askok bezala, argi ikusi zuten mugimendu feministaren deia erantzuna eman behar ziotela. Beharra abiapuntu, Bilboko Konpartsen Erasoen Aurkako Lantaldearen jarduna 2008an hasi zen. Bilboko Konpartsek erabaki zuten eraso sexisten aurrean arreta eta erantzuna emateko protokolo bat landu eta martxan jarri behar zela. Ondoren, 2012an, LGTBifobikoak eta arrazistak gehitu ziren. Hasiera batean, lantaldea jarraitutasunik gabe eta data zehatzei begira antolatzen bazen ere, 2014-2015 ikas-turtetik aurrera egonkorragoa eta jarraituagoa izaten hasi zen.

Illo horretan, lantaldea, jatorrian, jai eremuari eta Bilboko Konpartsei zuzenean eragiten zien erasoak “kudeatzeko” sortu zen. Ez du helburu handinahirik izan nahi, eta zeri erantzun nahi dion argi dauka. Indarkeria sexisten, LGBTIfobikoen eta arrazisten zein xenofoboaren aurrean, erreminta bat izan nahi du: kontzientziatzeko, prebenitzeko, baztertzeko eta erantzuteko zereginetan laguntzeko, eskura dituzten baliabide guztiekin.

Aste Nagusia urteko unerik erabakigarriena Zoritzarrez, Aste Nagusian erasoak daude eta horiei aurre egin behar zaie. Egoera biolentoak, askotarikoak, izaten dituzte aurrez aurre; horregatik, horiei aurre egiteko, protokolo berezituak dituzte, elkarte asko eta askotariko eragileekin elkarlanean eta sare-tzean sortuak. Tresna horien helburua zera da: erasotua entzutea eta babestea.

Horretarako, Bilboko Konpartsetako txosna bakoitza harrera-gune bilakatzen da. Erasorik jasan edo erasoren bat ikusiz gero, jai-guneko edozein txosnatara hurbiltzeko aukera dago, babesa eta laguntza jasotzeko. Bertako arduradunen harrera enpatikoa jasoko da, eta gune-seguru gisa baliatu ahal

dira: epaitu gabe eta kontakizuna zalantzan jarri gabe. Eskatzen den laguntza emateko espazioak dira, eta, beharrezkoa izanez gero, beste eragileekin, instituzioekin edo zerbitzuekin harremanetan jartzeko (hala nola, gizarte zerbitzuak, SMUS larrialdieta-rako zerbitzua, Aldundiaren Ate Morea eta krisi zentroa...), betiere erasotuak hala nahi badu.

Gauzak horrela, hainbat erasoen berri izan zuten aurten, eta, lehenengo bi egunak lasaiak izan ziren arren, Aste Nagusiak aurrera egin ahala, egoera larriagotu egin zen. Alde batetik, kopuruak gora egin zuen. Aurreikus zitekeen, aurreko urteen joerak hala adierazten zuelako, baina horrek ez dio pisu kentzen erantzuteko premiari eta ariketa kolektibo baten beharrari.

Bestetik, eraso batzuen “intentsitateak” gora egin zuen. Ez da erasoen larritasun mailan sakondu nahi (erasotuek, kasuz kasu eta euren bizipenek eta minek arabera, esateko asko dutelako), baina ezin uka, kasu gutxi batzuetan, gora egin zuela nabarmen erabilako indarkeria mailak. Azpimarratu beharrek da, publiko egin zen heinean, lagun artean ospatzen ari zen pertsona batek era-

so LGBTIQ+fobo oso larria jasan zuela. Erasoa ahozkoa zein fisikoa izan zen, kalean zegoen jende andanaren aurrean.

Horrez gain, sexu eraso erabat lazgarrien, eraso arrazisten, ukituen, (sexu-) jazarpenen, eta beste eraso bortitzen berri ere izan zuten. Oro har, eraso guztiak aztertuz gero, hiru egitate ondorioztatzen dira: gehienek kutsu sexuala dutela, emakumeek pairatzen dituztela eta gizonezkoek egiten dituztela. Ez dago erruduntasun-karga leporatzeko asmorik, baina gertatzen diren erasoek hausnarketa kolektiboa hauspotu behar dute.

Erasoen aurrean emandako erantzunak

Erasoren bat badago, gertatutakoaren berri dutenean, konpartsek berehalako erantzuna ematen dute. Horrez gain, egunero mahai informatiboak antolatzen dituzte aurreko egunean gertatutako erasoen inguruan hitz egiteko, eta erabakitzeko zein erantzun eman behar zaien, betiere, erasotuaren baimenarekin eta inguruko eragileekin batera.

Hori dela eta, hiru aldiz aktibatu behar izan ziren protokoloak Aste Nagusian zehar. Lehenengoa, asteartean, eraso arrazisten aurkako protokoloa izan zen, pertsona arrazializatu baten kontrako gehiegizko interbentzio polizialagatik eta, bestetik, poliziak lo egiten ari ziren manteroak plaza batetik bota zituztelako. Hurrengo bi aktibazioak ostegunean eta larunbatean izan ziren, biak eraso sexistak zirela eta. Protokoloen aktibazioekin batera adierazpen publikoak egin ziren, baina, horiez gain, beste neurri batzuk ere hartu izan ziren: etenaldiak barretan, kazeroladak, elkarretaratzeak, giza kateak...

Erasoen Aurkako Lantaldetik egiten den balorazioa

Sentsazio gazi-gozoa dute Erasoen Aurkako Lantaldeko kideek. Lehenengo eta behin, go-raipatu gura dute konpartsakideen lan eredu-garria, euren jarrerengatik eta lan itzelagatik txosna gunea espazio segurua izateko. Miresgarria da elkarlanean, saretzen eta gorputzak aurrean jartzen egin den lana.

Halere, erasoak -bereziki, sexistak- gertatzen diren bitartean, ezin izango dira “aseturik” sentitu. Jakin badakite erantzukizuna kolektiboa dela, baina asko egiteke dago, jendarteari eta konpartsei. Era berean, eraso lantaldeak lan egiten jarraitu behar du: erasoei egokiago erantzuteko, elkarlanerako bideak hobetzeko, protokolo eraginkorragoak sortzeko, eraso mota gehiagori aurre egiteko...

Azken hitzak

Erasoak ez dira “ausaz gertatzen diren kontuak”, ezta “gaizki-ulertuak” ere. Indarkeria horiek elkarrekin eraikitzen ari garena zauritzen, baztertzen eta hausten dute. Horregatik, ozen eta argi esaten dugu: jai eremuetan eta ezein tokitan, eraso sexistek, arrazistek edota LGBTIfobikoek ez dutela lekurik.

Hala ete guztiz ere, Bilboko Konpartsen Federazioak ilusioarenugarra pizturik mantentzen du: Aste Nagusia elkarrekin eraikitzen jarraitu nahi dugu, dantzan, elkartzen, jolasten, elkar ezagutzen, gozatzeko, aske maitatzeko eta ospatzeko. Horregatik, jai askeak eta seguruak lortu behar ditugu. Ospa ditzagun begirunez, alai eta bihurri!

JAIO.TXANTXI.HIL

Begiak itxi eta bidaiatu dezagun berriro ere toki horretara. Egunak ordu eta minutuak segundo diren magia horretara, ahanzturan geratu ezin diren TxantxiUdaleku-etara.

Testua eta argazkiak: Txantxiku Aisialdi Taldea

Urtero bezala, 11 eguneko maleta pres-tatu eta etxeako agurtu bezain pronto, familia erraldoi eder bat osatu dugu uztailen. Txantxikuren hogeita hiruga-rren udalekuak izan dira aurtengoak. Izan ere, ez dezagun ahaztu behinola zizare izan ginela eta familia erraldoi hau, kate luze baten katebegia dela. Deustualdean euskarazko arnaguneen beharraz sinisten dugun zoro zoraga-rrian katea. Konpromesuz eta maitasu-nez osatutako familia.

Gipuzkoako Loiola izan dugu aurtengo helmuga. Hamarnaka jolas, erronka, bi-hurrikeria, txantxa eta meriendak tarte-ko gure arteko harremanak ehundu eta

guztionezako espazio parte hartzaileak sortzen ahalegindu gara begirale tal-dea. Ederra da txikienek nagusienetatik eta nagusiek txikieneetatik gozatzen da-kitela ikustea. Elkarren artean abestiak sortzen, mahai-jolasetan ibiltzen, koreo-grafiak ikasten? Elkarbizitza honek, go-zamenetik eta informaltasunetik euskal oasi ezinbestekoa sortzen ahalbidetzen du.

Zurrunbilo horren baitan, abentura ani-tzak bizi izan genituen: Tipi-tapa kostal-deko bidetik Debatik Zumaira ibilaldia egin, bertso saio bat antolatu, beldur gau ahaztezin bat bizi, Lipdub luze bat etxe guztitik grabatu, sukaldean lagun-

du, igerilekura bota, HiHaizHi artistan ohol-
tzara igo, Zarautzen izozki erraldoi bat jan,
piropopoak elkarri idatzi eta Azkoitiko plazan
Bulego taldearen kontzertuan 100 deustuar
batera dena emanez, ahotsak urratu eta sal-
to amaigabeak egin genituen. Abestiak dioen
bezala: Kantu bat bititako guztiari. Horixe da
udalekuen magiak dakarrena, kantu luze bat
gure memorietan zizelkatuko dena.

Txantxiku, mundua ikusteko betaurreko berezi
bat da, sormena landu eta lotsa galtzeko etxe
bat. Deustualdean euskaraz bititzera goazen
belaunaldion elkargune. Izan ere, aurtengo
udalekuak amaitu arren, hasiera berriak eka-
rriko dituen proiektua da.

IHARRA ETA HISTORIAREN POLIZIA (I)

1972ko irailak 20 ditu. Jon Andoni Aranguren du izena. Ezizenez, Iharra. ETakoa da. Ihesean dabil Dantxarinea aldetik, mugaz bestalde babestu nahian. Armarik ez, aldean. Tiroz eraitsi dute. Raul de las Heras du izena. Francoren diktadurako indar errepresiboetako kidea da, guardia zibila. Berak egin du tiro.

Testua: Hektor Ortega

Mende erdi geroago, zelan jaso behar du historialariak orduan gertatukoa? Azken urteotan antolatutako historiaren poliziak ebatzi du lehenengoa terrorista dela. Polizia beti polizia, pentsatu liteke, baita historiaren polizia ere. Baina zer ote da historiaren polizia? Ba ote da horrelakorik ala?

Duela hiru urte (PREST! 238 zkia.) gomutara ekarri genuen txoko honetan Jon Andoni Aranguren deustuarraren hilketa eta arlo judizialean eta politikoan hil ostean pairatu zituen gorabeherak, Franco hil osteko omenaldietatik 2001etik aurrerako jazarpen judizial eta politikora. Arlo sozialean, berriz, sekula ez du inork txintik esan *Iharraren* kontra eta, mende erdia igarota ere, bere oroitzapena ez da amatatu. Oraindik kantatzen da bere omenezko kanta *-Josetxo ezpaina gorri-* eta irakurtzen da bere ipuina *-Herrialde Berdea-*.

Historiaren arloari lotuko gatzazkio, beraz, oraingo honetan. Azken urteotan Espainiako Barne Ministerioari lotutako historialariek ebatzi nahi dute ETaren gainean zer eta zelan idatzi behar den. Haiek legetzat ezarri dute ez dela “conflicto vasco”rik izan, ETaren totalitarismoa besterik ez. Hortik kanpo aritzen den ikertzailea ez da historialari akademikoa, “propagandazabaltzailea” baizik.

Erresistente ehizan

Historialari karneta kenduko didate, baina begi bistakoa da Jon Andoni Arangurennek oroitu eta omendua izatea merezi duela eta guretzat, gaur egungo euskal herritarrontzat, garrantzitsua dela. Historiaren poliziak hainbeste jaitsi du nibela, ezen Pelloren egia demostratzen hasi behar dugun. Izan ere, *Iharra* gogoratu edo omendu behar ote den nahiko eztabaida “berria” baita. Hil zutenean, erabateko adostasuna zegoen...

lubakiaren alde banatan: diktaduraren aldekoek terroristatzat jo zuten; diktaduraren aurkakoek, berriz, bere hilketa irmo eta gogor salatu eta Arangurenen ekarpena goraipatu zuten.

Adibidez, EAJK Baionatik argitaratzen zuen *Alderdi* buletinaren 279. zenbakia hartuko dugu, 1972ko urrikoa. *Alderdi* jeltzaleak ahoan legarrik gabe salatu zituen 1972ko irail hartan poliziak ETAko kideen ehizan ziharduela: “En nuestra editorial del mes de junio denunciábamos la “caza policial” de que son objeto especialmente nuestros jóvenes. Desde entonces se han producido cientos de registros domiciliarios a media noche, han detenido a unos cien de ellos y han torturado a muchos en las Comisarías de Policía sin ninguna garantía judicial; así, el Franquismo puede enseñar ahora otros tres trofeos más de su guerra obtenidos en tres semanas, un “escarmiento” por semana: I.B. Mugica y J.M. Martínez Murguía, los dos asesinados en Lequeitio el 2 de setiembre, y Juan Antonio Aranguren, asesinado en Urdax el 20 de setiembre”.

Hogei egunetan Guardia Zibilak tirorik egin ez zioten hiru etakide hil zituen. Ehizaldia zen. PSOEren El Socialista (538. zkia., urriaren 5ean kaleratua Frantzian) ere horrela ikusten zuten eta editorialean argi eta garbi jaso zuten: “En el País Vasco se caza a los resistentes como a las alimañas”. Indar antifrankisten artean argi zegoen nortzuk ziren terroristak eta nortzuk ari ziren herriaren alde. Ez hori bakarrik. Frankismoak Arangurenen aurka zabaldutako gezurrak (ABC egunkariak, adibidez) EAJK desmuntatu zituen: “Se ha acusado a Juan Antonio Aranguren, entre otras cosas, de haber sido del grupo que disparó al guardia municipal de Galdácano; y no es cierto, porque ese día Aranguren estaba en Donostia y hay testigos”.

Jon Paredes *Txiki*, Angel Otaegi eta FRAPeko hiru kideren fusilamenduei buruzko liburu kaleratu berri batean, Espainiako Barne Ministerioaren inguruko historialari taldeko batek *Iharra* aipatu du zertarako eta, 50 urte geroago, frankismoaren gezurrak errepikatzeko: “Tras un enfrentamiento con la Guardia Civil (...) caía muerto el tercer miembro del grupo, Juan Antonio Aranguren Múgica, acusado del asesinato semanas antes del policía municipal de Galdácano”. *Enfrentamiento*, armarik ez zeukan gaztearen eta metrailetaz tirokatu zutenen artekoa. Galdakaoko hilketari dagokionez, ikertzaile zoliak ez du zertan *Alderdi*ren argudioa ontzat jo, baina, bere kideen liburuak irakurri izan balitu, Jon Juaristiren lekukotza honen berri jakingo zuen: “Orduan hogeita bat urte zituen Arangurennek -ezagutu eta harremana izan nuen harekin, nire orduko neska-laguna (berarekin ezkondu nintzen) bere lagunartekoa zelako- ez zuen inor hil”.

Antifrankisten artean, 1972an, ez zegoen zailtzarik. Aranguren Euskal Herriaren eta askatasunaren aldeko borrokalaria zen eta tiro egin zioten guardia zibilak, berriz, hiltzaile hutsak. Mende erdi geroago, hiltzaile haien habia zen Barne Ministeriotik historia nola idatzi behar den agindu nahi dute.

Gestaporengandik ihesean hil zen Walter Benjaminek (1892-1940) idatzi zuen bezala, “hildakoak ere ez dira etsaiarengandik libre izango hura nagusitzen bada. Eta etsai horrek ez dio garaitzeari utzi”. Horregatik da hain garrantzitsua gaurko euskal herritarrontzat *Iharra*, *Txiki*, *Otaegi*... haien ingurumari historikoan ezagutzera ematea eta gogora ekartzea.

Kalderapeko
euskal kultur gunea

www.kalderapeko.com

txakur kalea, 1. 48005
bilbo • euskal herria
tfnoa: 94 416 40 99

DEUSTU EUSKALDUNTZEKO MATERIALA, DOAN!

Testua: Lander Iruretagoiena Busturia

Gauza batzuk ez dira nahi ala ez nahi, baizik eta bai ala bai. Gauza horietako bat da Euskal Herrian oharrak eta seinaleetika (hizkuntza paisaia) euskaraz egotea. Deustu edo Bilbo inguruan, arlo publikoan, nahiko bermatua dago euskararen presentzia (Udal, Aldundi eta Jaurilaritza...). Baina, arlo pribatuan?

Deustuko auzokideen artean euskaldun hartzaile eta hiztunak %45 inguruko dela kalkulatzen da. Eta eza-gutza ez dutenen artean, euskaraz errotulatzearen aldekoak dira asko. Errotulatzeko horren aurkakoak oso gutxi dira, nahiz eta egon badauden (euskarafoboak). Hala ere, gehiengo zabala egon arren, Deustuko auzo komunitate eta erakunde pribatuetan zailagoa da euskarazko hitzak eta esaldiak topatzea.

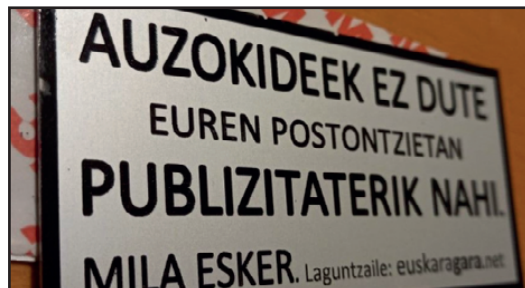

Euskaraz egoteak, ordea, garrantzi handia du. Euskaraz normalizatzeko, merezi duen prestigioa emateko, zabaltzeko, erdaldunei existitzen dela gogorarazteko... azken finean, bizirik egoteko, agerian egon behar da. "Euskaraz izan ala ez izan, hori da kontua", Shakespeare parafraseatuz.

Gure etxeko komunitatean, atarian, garajeetan... eta abarretan, euskarazko oharrak agertzea errazagoa da *euskaragara.net*-en ekimenen bidez. Dirulaguntza

publikorik jasotzen ez duen irabazi asmorik gabeko erakunde honek, Deustuko euskaldunei aukera ematen die hainbat seinale euskaraz agertzeko, erabat doan.

Dendetan lortzea zail edo ezinezkoak dira kartel edo plaka asko. Guk doan eskaintzen ditugu. Dagoeneko milaka plaka, pegatina eta mota ezberdineko errotulazioa ezarri dugu Euskal Herrian zehar, baita Deustun ere. Auzokide-batzar asko izan ditugu euskalduntze proiektuak aurrera eramanez. Pintatuz egin behar diren oharrak burutu edo plaka pertsonalizatuak egin ere laguntzen dugu. Hartara, 20.000 eurotik gora gastatu ditugu 10 urtetan zehar.

Plaka edo seinale horiek lortzeko baldintza bakarra: seinale horiek behar den tokian ager daitezela. Era berean, laguntza eskaintzen dugu gainerako auzokideei azalpenak eman edo eurekin adostasunerara heltzeko. Izan ere, erabaki horiek bileretan hartzen direnean, euskaltzale asko ezinean izaten dira. Lotsa, denbora edo ezagutza falta, euskarafoboaren aurkakotasuna... horiek denak oztupoak izan daitezke. Babesa eta laguntza beti da eskertzekoa, eta gu horretan aritzen gara. Preziorik ez duen ekintza, baina balio handikoa dena euskararentzat.

Seinaleetika estandarra (Auzokideek ez dute publizitaterik nahi, Irteera, Gas gunea, Suhiltzaileek soilik erabiltzeko... eta abar), plaka edo ohar pertsonalizatuak eta aholkularitza eskaintzen dugu. Informazio gehiago eskuratu nahi izatekotan idatzi info@euskaragara.net helbidera, konpromisorik gabe. Deustuko euskalduntze prozesuak ez du etenik!

URRIAREN 25EAN: GORA DEUSTU ANITZA!

Testua: Gora Deustu anitza

Aurreko ikasturtean Bilbok Deustu anexionatu zue-
neko 100. urteurrena gogora ekarri genuen “Gora
Deustu Herria” dinamika herritarraren baitan. Gure
helburua memoriaren bidez Deustu herriaren iden-
titatea aldarrikatzea izan zen, komunitate balio au-
rrerakoi feminista eta euskaltzaleak oinarri izanda.
Dinamika arrakastatsua izan zen eta auzotar askoren
zein Deustuko herri-mugimendu eta elkarte ugariren
parte-hartzea lortu genuen.

Bistakoa da baina, gaur egun oraindik badirela espa-
zio horiek berezkozat sentitzen ez dituzten Deustuko
errealitateak. Jatorri eta kultura ezberdinak dituzten
deustuarrekin espazio geografiko berean bizi arren,
harresi bat dugula agerikoa da. Deusturen kasuan,
biztanleriaren %15ari buruz hitz egiten ari gara. Haie-
tako gehienak latinoamerikarrak dira (%72), eta gaine-
rakoak Magrebetik (%7), Europako ekialdetik (%3,5),
Saharaz hegoaldeko Afrikatik (%3) edo Txinatik eta
Asiako beste herrialde batzuetatik (%4,7) etorritakoak.
Gainera, pertsona migratuek diskriminazio larriak pai-
ratzen dituzte (are gehiago emakumeak edo arrazia-
lizatuak badira), eta Europan zabaltzen ari den olatu
erreaktzionario arrazistak ez du egoera okertu baino
egiten. Gora Deustutik eskubideen unibertsaltasunean
eta pertsonen arteko berdintasunean sinesten dugu.
Horregatik, eskubide horien aldarrikapena indartzeaz
gainera, sozialki deustuarren artean eraikitako ha-
rresiak apurtzeko eta pausu berriak emateko garaia
dela uste dugu.

Bertatik jaio da “Gora Deustu Anitza” egitasmoa, Deus-
tuko komunitate eta errealitate anitz horien arteko
elkarguneak eraikitzeko helburuarekin. Udaberrian
zehar egindako harremanen eta solasaldietan par-
tekatutako espazioen fruitu gisa, lehen ondorio bat
atera dugu: jai eremua harresi horiek apurtzeko eta
lotura berriak eraikitzeko gune egokia izan daiteke.
Kultura eta identitatea ez dira kontzeptu iragazgai-
tzak. Testuinguru sozialarekin batera eraldatuz doaz
(eraldatzen ditugu), eta komunitate baten bizitza so-
zialaren adierazpen gorenetakoa diren jai herrikoiak
tresna baliagarria dira.

Illo horretan, eta abiapuntu gisa, urriaren 25erako
(larunbata) egun osoko egitaraua antolatu dugu. Le-
hen erronka honetan, askotariko aisialdi eskaintzaren
bidez. Eguna Deustuko III. KM Bertikalarekin hasiko
da. Ohiko kirol probaz gain, aurten 6 km pasatxoko
mendi martxa ere izango dugu. Horrekin batera, goi-
zean zehar umeen tailerrak egongo dira eta kultura
anitzeko dantza ikuskizunez gozatzeko aukera izango
dugu Done Petri Plazan. Deustun zehar egingo dugun
kalejira alai baten ondoren Herri Bazkarian elkartuko
gara denok. Bazkalostea igarotzeko ikuskizuna ere
izango dugu eta egunari giro paregabean bukaera
emateko kontzertuak: Hija del Nopal eta DJ HMNDK
Etxera.

Garrantzitsua izango den egun baterako plan ederra.
Urriaren 25an eman dezagun pausu bat Euskal Herri
anitz honetan gure etorkizuneko Deustu herri batua,
alaia eta askea eraikitzeko.

Gora Deustu Herria! Gora Deustu Anitza!

berbetan

GAËLLE ROCHER-ekin

MARGOLARIA

“Ardatza margolaritza izango da, baina

Artearen taupadak barnean daramatza Gaëlle Rocherrek, eta orain, amets bat egia bihurtu du: KUUKA arte tailerra ireki berri du San Inazion (@kuuka_tailerra). Zaldibartik Alde Zaharrena lekualdatu zen duela bost urte, eta ordutik, artearekin lotura estuan jarraitu du. Orain, 30 urte dituela, lehen urratsak egin ditu sortzaile gisa: bezeroei atek ireki dizkie eta lehenbiziko sentsazio horiek gurekin partekatu ditu. Pasioz eta ausardiaz beteriko ibilbide baten hasiera ezagutu dugu bere ahotik.

harreman hurbila izan nahi dut parte-hartzaileekin”

Zer ikasketa egin dituzu?

Arte Ederrak ikasi nituen, eta gradua 2017an amaitu nuen. Ondoren, urte batzuk eman nituen Euskal Herritik kanpo eta orain dela hiru ikasturte, EHUn Pinturako masterra egin nuen.

Nondik datorkizu artearekiko zaletasuna?

Ez dut zaletasun hau familiarengandik edo ingurukoengandik jaso. Betidanik gustatu izan zait artea; txikitatik erakartzen ninduen. Ikasketak aurrera joan ahala, artearen bidea hartzea erabaki nuen. Batxilergo artistikoa egin nuen eta, urratsez urrats, artearen munduan murgiltzen joan naiz.

Betidanik izan duzu tailerra irekitzeko ideia?

Bai, beti izan dut buruan. Urte askoan umeei klaseak eman dizkiet, eskolaz kanpoko jardueretan eta baita eskoletako jantoki ordutan ere. Akademia batean ere irakasle aritu naiz. Askotan pasatu zait burutik nire espazio propioa zabaltzea, baina ez nuen proiektu erreal gisa ikusten, arrazoi ekonomikoengatik: denboraldi batez diru-sarrerarik gabe geratzeko arriskua dago, autonomo egin behar zara... Azken bi urteetan, ordea, argi nuen proiektuarekin hasi nahi nuela.

Alokairuaren egoera kontuan hartuta, zaila izan da lokal bat aurkitzea?

Egia da alokairuaren egoera oso zaila dela, bai etxebizitzetan eta baita lokaletan ere.

Hala ere, etxebizitzekin alderatuta, lokal asko daude hutsik, nahiz eta prezio altuetan. Hasiera batean, Alde Zaharrean ireki nahi nuen lokala, ni bertan bizi naizelako, baina bertan alokairuak oso garestiak dira. Azken finean, San Inazioko lokalarekin zorte handia izan dut: jabearekin hitz egin nuen, nire proiektua aurkeztu nion, eta sentsibiltate berezia transmititu zidan. Aurretik sei lokal inguru ikusi nituen, eta benetan zaila egin zitzaidan honekin ematea. Egoerak, oro har, okerrera egin du. Lortu dudak lokalari buruz ez dut inolako kezarik, baina etxebizitzarekiko dagoen egoera ezberdina da. Denboraldi batez aritu naiz pisu baten bila, eta prezio eta baldintza duinak lortzea ia ezinezkoa da.

Dirulaguntzarik jaso duzu tailerra irekitzeko?

Bai, gazte ekintzailetzari zuzendutako dirulaguntza jaso dut, Eusko Jaurlaritzak emandakoa. Horri esker, hasierako bultzada arintzea posible egin zait. Laguntza hori jasotzeko, negozio plan bat aurkeztu behar izan nuen, autonomo gisa alta eman eta beste hainbat baldintza bete. Gainera, espresuki eskatzen dute inbertsioa laguntza jaso aurretik egitea: materiala, alokairua eta bestelako gastuak nire aurrezkiekin ordaindu behar izan ditut, eta ostean jaso dut dirulaguntza.

**“Euskarari
presentzia
berezia
eman
nahi diot
tailerrean”**

▷▷ SAKONEAN

Zer sentiarazten dizu negozioia ireki izanak? Kezkaren bat duzu?

Momentuz oso pozik nago, eta oso eskertuta ere bai. Tailerrari ekin ahal izateko aurrezkiak nituen; jakitun naiz, ordea, ez dela hori pertsona guztien kasua. Oso eskertuta nago izan dudan aukerarekin. Horrez gain, proiektuak harrera oso ona izan du eta lagunen babesa ere handia da. Ez daukat inolako kexarik. Kezka, aldiz, bakarra: ea gai izango naizen dena ondo kudeatzeko. Ez dut ezer ahaztu nahi. Erronka handia izango da, ziur nago, baina gogotsu nago.

Jendeak KUUKAri buruz hitz egitean, nola nahiko zenuke aipatu dezaten?

Gustatuko litzaidake jendeak honelako zerbait esatea: “Arte edo pintura tailer bat da, non adin tarte guztientzako klaseak ematen diren, eta pintura da jarduera nagusia. Espazioa lasai eta eroso da, baita benetan polita ere.” KUUKA espazio irekia izatea nahi dut, non jendeak bere gaitasun artistikoak landu ahal izango dituen eta, era berean, beste batzuekin topo egiteko aukera izango duen. Azken batean, kultura espazio bat izatea nahi dut: sormenari, harremanari eta euskarari lekua egingo dion tokia.

Zein izango da KUUKA-ren eskaintza?

Pintura klaseak emango ditut, hiru urtetik gorakoentzat. Adinen arabera antolatuko dira taldeak. Umeentzat hiru talde egongo dira: 3-5 urtekoentzat, 6-11 urtekoentzat eta 12 urtetik gorakoentzat. Horrez gain, helduentzako taldea ere izango da. Talde ohikoez gain, beste bi talde berezi sortuko dira. Batetik, Ama eta Haurra, jaio berriak dituzten amentzako espazio bat izango dena, bizikidetzeta eta sormenari bide emateko; Bestetik, Margolagun tailerra. Berba-lagunen antzera, baina pintura ardatz izango duen talde euskalduna. Euskarari presentzia berezia eman nahi diot tailerrean.

Zein izango da klaseen ordutegia?

Goizetan, helduentzako klaseak eman- go ditut egunero, 10:30etik 12:30era. Tarte horretan izango dira, halaber, Ama eta Haurra eta Margolagun tailerrak, egunaren arabera. Arratsaldetan, klaseak 17:00–17:30 bitartean hasiko dira (egunaren arabera) eta 20:30ak arte luzatuko dira. Asteartetan, 17:00etan hasiko dira 3-5 urteko haurren klaseak, ordu batez. Astelehen eta asteazkenetan, 6-11 urteko umeak etorriko dira, 17:00–18:30 bitartean. Ondoren, 18:30etatik 20:30era, helduen klaseak izango dira, egunero.

Nolakoa izango da klaseen dinamika?

Aste bakarra daramat klaseak ematen, hortaz, oraingoz ezin dut zehatz aurreratu. Talde batzuetan maila ezberdinetako jendea izango da, eta nire asmoa da bakoitzari bere erritmoan laguntzea: esperientziadunei akonpainamendua egingo diet eta haien interesak indartzen saiatuko naiz; hasiberriei, aldiz, oinarritzkoenetik hasiko natzaie irakasten. Klaseak norberaren trebetasunetara egokituak izango dira. Umeekin, adibidez, adiago egon beharko dut: proposamen bat botako dut talde guztia errentzat eta bakoitzak nahi duen bidetik joko du. Umeek sormen handia dute, eta ideia bakar batetik askotariko lan ezberdinak sor ditzakete.

Iraileko lehenengo astean ate irekiak antolatutako. Zer moduz joan da?

Oso ondo. Lokala duela lau hilabete daukat, baina publizitatea egiten ikasturte amaieran hasi nintzen, ekainean. Ate irekietan ohiko klaseak eskaini ditut doan, jendeak tailerra ezagutzeko aukera izan dezan. Kaletik jarritako kartelek eragina izan dute eta jende asko hurbildu da. Politak izan da halako harrera jasotzea, eta gehienek izena emateko asmoa dute. Nerabe gutxi hurbildu da, baina gainontzean, adin guztietako jendea etorri da, eta oso pozik nago lehen hurbilketarekin.

Zer harreman izan nahi duzu bezeroekin?

Zer transmititu nahi diezu?

Harremana izan nahi dut ikasle guztiekin, pertsona oro gustora egon dadin. Bistan da, jende gehiago etorri ahala, zailagoa izango dela arreta pertsonalizatua ematea, baina benetan saiatuko naiz. Gurasoekin komunikazio irekia mantendu nahi dut: umeak behar bereziak baditu edo egoera zail batean badago, jakinaren gainean egon nahi dut. Helden kasuan, gustatuko litzaidake tailerra harremanetarako espazio modura hartzea. Ardatza margolaritza izango da, baina harreman hurbila izan nahi dut parte-hartzaileekin.

Uste duzu auzoan errotzeko bide luzea egin beharko duzula?

Lehenengo aldia denez, ez nago guztiz ziur. Baina uste dut zorte handia izan dudala San Inazioarekin: auzo izaera handia du eta horrek asko laguntzen du. Beraz, nahiz eta agian bide luzea egin beharko dudan, auzoak babesa emango didala uste dut.

Zu bakarrik ez egotearren, beste norbait kontratatuko zenuke?

Oso polita izango litzateke proiektua beste pertsona batekin partekatzea. Momentuz, hilabetean behin tailer bereziak eskaintzea da nire asmoa, teknika bereziak edo beste-lako gaiak lantzeko. Horretarako, larunbat horietan beste artista batzuk gonbidatu nahi ditut. Etorkizunera begira, proiektua elkarlanean garatu nahiko nuke, baina denborak esango du.

“Oso polita izango litzateke proiektua beste pertsona batekin partekatzea”

Erakusketak Ibarrekoko Udaltegien: Artea, Kultura eta Zientzia

Expodistrito programaren edizio berria bueltan da, eta erakusketa anitzak eramango ditu Bilboko barruti ezberdinetako udaltegietara, irailaren 1etik 2026ko urtarrilaren 5era arte. San Inazio-Ibarrekolandako udaltegia hiru erakusketa izango dira: lehena "Inguru-neari begira / Miradas sobre el entorno", irailaren 1etik 19ra; urrian "HaziBiziArtea", 7tik 30era; eta azaroan "Basques in Australia", hilaren 3tik abenduaren 4ra. Erakusketak guztiz dohainik bisitatu ahalko dira, goizez zein arratsaldez. Ez galdu arteaz eta kultura garaikideaz gozatzeko aukera! Informazio gehiago: www.kulturabarrutik.eus.

Berbaizuko irakurleen txokoa

Testua: Berbaizu Euskara Elkarte

Irailaren 16an ikasturteko lehenengo Irakurleen Txokoa egiteko bildu ginen Deustuko Gazte Lokalean, arratsaldeko 19:00etan. Miren Amuriza idazlea etorri zen gurea Pleibak liburuaren inguruko solasaldia egitera. Egileak dioenez "nerabe paisaia rural-poligonero bat" jasotzen du nolabait eleberriak. Berriz inguruko 1990eko hamarkadan dago kokatua istorioa, eta bertan somatu dezakegun bezalaxe, bere lurraldeko zenbait ezaugarri helaraztea lortu du liburuak: bertako paisaia, giroa, hizkuntzaren musikalitatea... Nahiz eta jende gehiegi bildu ez ginen, oso une atsegin eta interesgarria sortu genuen Mirenekin batera, istorio horretarako oso aproposa iruditu zitzaigun gaztetxe baten epeltasunean.

Euskara sustatzeko programa

Bilboko Udalak merkataritza- eta ostalaritza-sektoreko profesionaleri euskara ikasteko eta hobetzeko aukera eskainiko die Biribilko programaren bidez. Horren helburua da Bilboko merkatariek eta ostalariak euskara gehiago erabiltzea, bezeroekin, hornitzaileekin eta lankideekin dituzten harremanetan ikaskuntza eta erabilera errazteko. 90 euroko kostua izango du eta ikastaroa amaitzen dutenei, baldintza batzuk betetzen badituzte, matrikularen kostu osoa itzuliko zaie. Gainera, parte-hartzaileek doan jasoko dituzte bai merkataritza- eta ostalaritzako gaztelania-euskara hiztegia, baita itzulpen zerbitzuak ere. Epe-muga urriaren 10ean da, eta izena ematea Biribilko webgunean, 688 739 015 telefono-zenbakira deituz, edo euskaltegietan bertan izango da.

Gazte sortzaileentzako ekimena: Kultura- eta Sormen-Industriak + Adimen Artifiziala

Bilboko Udalak ikus-entzunezkoen, bideojokoen eta sorkuntza garaikidearen arloko KSI+AA programa abiatu du, gazteen ekintzailatza bultzatzeko. Ekimenak helburutzat du adimen artifiziala zeharkako baliabide gisa aplikatzea kultura- eta sormen-industrien eremuko proiektuetan, eta La Perrera izanen du egoitza. Irailaren 24an abiatu da *Open Show & Talk*-arekin. Urrian, berriz, jarduera ugari izango dira: hitzaldi inspiratzailea Bárbara Gragirena animatzailearekin (urriak 9), Al tresnetarako tailer praktikoa (urriak 16) eta networking-saioa (urriak 23).

Proiektuak aurkezteko deialdia irekita dago jada: epea urriaren 9tik azaroaren 21era bitartekoa izango da. Epaimahaiak proiektu bi aukeratu ditu aurkeztutakoen artean, eta Miren Lauzirikak, ART FOR LIFE-ko kideak, akonpainamendua emango die 2026ko martxora arte. Horrez gain, Bilboko Udalak gehienez 3.000 euroko dirusaria eskainiko die. Izena emateko edo informazio gehiago eskuratzeko bisitatu Bilbako Gazteren webgunea.

KONKETA DEZKAN

ICC + IA

(AUDIOVISUALES, VIDEOJUEGOS & PERIFERIAS)

OPEN SHOW & TALK

IRAILA, 24 SEPT. 19:00-21:00

IRANOL ZUBIAUZ: @zubiauz

COLECTIVA FEMAS: @colectivafemas

AUPA HIZ 2

21:00de 19:00etara

Tringuetariak que inspiran

URRIL, 9 OCT. 19:00-21:00

BÁRBARA GRAGIRENA: @barbaragragirena

WORKSHOP

Jean-michel Gathy, bideojoko eta beste periferia teknikoak Alai. Eremuak

Formación práctica en herramientas de la era multimediales, videojuegos y otras periferias.

URRIL, 16 OCT. 18:30-21:30

DANIEL GARAY: @danielgaray

PROTEGTUEN DEIALDIA CONVOCATORIA DE PROYECTOS

URRIL, 9 OCT. - AZA, 31 NOV.

Proiektu (trabatu)de

Proyectos ganadores:

- Matrikula
- Espazioak eta tresnak / Espacios y equipos
- 3.000 € matrikula gaitasuna
- Bata ekonomia hasta 3.000€

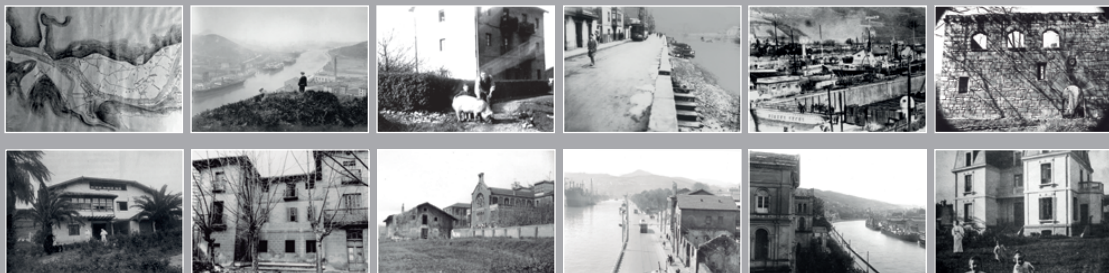
INFO & INSCRIPCIONES:

www.bilbogaritea.bilbao.eus

@bilbogaritea

LA PERRERA

Bilbao

Txema Luzuriagaren bilduma.

Urtea: 1900

Txema Luzuriaga

Mª Luisa etxea

Kaixo, zuekin bueltan gaude berriz ere, Prestlek martxoan bere jaiotzaren hogeita bosgarren urteurrena ospatuko duen berehorretan. Ikasturte honetan landuko dudana gaia Deustuko neska-mutilena izango da, hauek ere Deustuko historiaren lehen orrialdean egon baitira. 2026ko uztailera arte ikusiko ditugun hamaika irudiak argitaratu gabeko argazkiak dira, nire bost liburuetako bakar batean ere argitaratu ez direnak. Bidenabar, argazki honen ostean agertuko diren guztiak ordena kronologikoan egongo dira.

1900. urteko lehen irudi honek Mª Luisa Etxearen (XX. mendean estreinatu berria) egunerokotasunaren une bat jasotzen du, Viar-Bayo Deustuko familia ezaguneko zenbait kidearekin. Ana del Campo bilbotarrak 1894an eskatu zuen 6.000 m²-ko lursail batean eraikitzeko baimena eta baietza eskuratu ostean, bertan eraiki zen harentzako etxea. Irudian Nicolás, María eta Juan Viar Bayo ageri dira, eta atzealdean aña Juli ikus daiteke. Hiribildu hau 2004an desagertu zen, eta gaur egungo Madariaga etorbideko Basabeko etxeen aurrean kokatuta zegoen.

Segi Deustualdean euskara sustatzen. Eskerrik asko denoi!

blb:

BILBOTARRON
ALDIZKARIA

BLB KOMUNIKAZIO KOOP. ELK.

Ramon y Cajal 42, behe

48014, Deustu

admnrz.blb@gmail.com | 944471042

Iragar zaitez

Prest!-en

tel. 94 447 10 42

bilbokoaldizkariak@gmail.com

**ATXURI
TABERNA**

Luzarra 1

Deustu

946 75 40 17

**Optica
Arenal**

Agirre Lehendakaria, 147 Tfnoa:

SAN INAZIO

94 475 11 24

Urrunago zertarako?
Deustuko Liburutegia
San Pedro Plaza 4

**Alonso
Pertsianak**

Plaza Celestino M^a del Arenal, 12
48015 Deustu-Bilbao

Tel.: 656 410 475

alonsooper@outlook.com

artez
euskara zerbitzua

**Probatu
herrizki.eus**

ANDROID APP
Google play

Apple App Store

REINO DE ESPAÑA GOBIERNO VASCO BFA DVE

Ramon y Cajal, 8 behe
48014 Deustu
tel. 94 475 22 33
matxintxu@euskalnet.net

Matxintxu
aek ■ euskaltegia

Matrikula zaitez! **aek**

Nailan
Parquetak - Bamizak

Morgan kalea z/g
48014 Deustu - Bilbo

tfno: 94 475 67 84
nailanparquet@euskalnet.net

**RONDOKO
HORTZ KLINIKA**

Iratxe Jimenez Bobadilla
ODONTOLOGO ELKARGOKIDEA ZKIA: 855

Odontologia orokorra eta prebentiboa
Ume eta helduak
Tratamendu estetikoak eta garbiketa
Peridontzia eta protesi kengarriak
Ortodontzia

PADI
OSAKIDETZA

Errondoko z/g, SAN INAZIO

94 475 5932

E.P.S. 425/97

Bitxidenda

**Sabin
Erlojudenda**

Rafaela de Ibarra, 6

Tfnoa 94 475 63 16

**PERSIANAS
KM
CERRAMIENTOS**

Deitu eta Ikusi!!

PERTSIANAK ETA ITXIDURAK

Araneko, 28 - 48014 Bilbao

TEL. 94.447.70.32

E-MAIL: persianaskm@persianaskm.com
www.persianaskm.com

BIDAURRE
elektrizitate eta margo-lanak
2daurrelan@gmail.com
669 42 76 23

Zuretzat iraila urte hasiera da? Zein helburu dituzu aurten?

**Gonzalo
Getxo**

Niretzako urtarrila da benetako urte hasiera. Egia da irailean zehar saiatzen naizela martxa berriz hartzen eta antolatzen, baina berez, hila soilik ikasturte hasieratzat hartzen dut.

**Lucia
Urdalaitz**

Niretzat iraila da urtearen benetako hasiera, eta ez urtarrila. Hiru hilabete eman ditugu udan, errutina guztiz aldatuta, eta orain da benetako aldaketa egiteko unea: bat-batean Otik 100era pasatzen garenean. Aurten dudun helburua siestak gutxitzea da, bost orduz lo egiteko gai naizelako!

**Izaro
Ugao**

Iraila niretzat, urtarrila bezalakoa da. Nire urteroko xedeak kirol gehiago egitea eta gehiago ikastea izan ohi dira. Hala ere, nahiko zaila egiten zait horiek betetzea eta azkenean amore ematen dut.

**Ander
Sopelana**

Urte hasiera iraila dela esango nuke. Beti helburu nahikotxo jartzen dizkiot nire buruari, baina alde batera uzten ditut. Ostean, urtarrilean hausnarketa sakona egiten dut; bete ez ditudan helburuak identifikatu eta horiekin jartzen naiz berriz ere.

**Gorka
Deustu**

Urtea hasten da ohikotzak ditugun gauzak aldatzeko hautua hartzen dugunean. Nire helburuak dira iraila gure artean antolatzeko hilabetea izatea, gazteok etxebizitzarako dugun eskubidea defendatzea eta herri bezeala Palestinako genozidioa salatzen jarraitzea.

**Lizabe
Santutxu**

Badakit urtarrila dela urtearen hasiera ofiziala, baina niretzat ez da hala. Normalean ez dut urte berriko asmorik izaten, badakidalako ez ditudala beteko. Niretzat irailak markatzen du urtearen benetako berrabiaraztea.

>> TURISMOA

TURISTAK OTE GARA?

Testua: Itxaso Sainz

Iraila bete-betean gaude, atzean gelditu dira udako parrandak, elkarriketa amaiezinak arrastiriaren babesean edota hondartza osteko kresal usaina... Ikasturteari ekin behar diogu oporretako nostalgiak jota... Hori bai, kristonak ditugu elkarri kontatzeko, ezta? Bueltan gaude eta ingurukoei atzerrian egondako pasadizoak partekatzeko irrikaz gaude, beti norgehiagoka nor egon ote den urrunago... oraindik nerabeak baigintzan...

Argi dago guztioi gustatzen zaigula oporretan sorterritik ateratzea, beste errealitate batzuen lekuko izatea, esperientzia berriak bizitzea. Hala ere, turista edota "guiri" dena delakoaren etiketa askori ez datorkigu guztiz ondo... azken urteotan, turista kontzeptuak kiratsa dario.

Ziur aski, Bilboko kaleetan barrena zoaztela inoiz ikusi duzuela "tourist go home" lelopean pintadarik edota banderarik balkoi batetik eskegita, ezta? Duela hiruzpalau urte nahiko bortitza izan zitekeen hori irakurtzeak; hau da, turistak zuzenean seinalatzeak. Egun, aldiz, nazkatuta gaude eta esaldi horren aldeko bikoiztu gara.

Azken batean, nor ez da Gaztelugatxeko ilara amagabe hori ikustean etxera bueltatu? Edota, nork ez du lagun bat etxebizitzak garestitzearen ondorioz herriz aldatzeko beharra ikusi duena? Areago, politikariek eurek ere haien hitzak leundu behar izan dituzte turismo "jasangarri" baten alde; duela zenbait urte Euskal Herria turismo erreferente bilakatu nahi zuten arren.

Jada, 2018an, Kau Kori Kura talde ordizarrak "tourist ez go home" kantan tonu ironikoa baliatuz aurreikusarazi zigun hirietan ez ezik, herrietan ere geureak eta bi pairatuko genituela. Begi bistakoa da; turismoarekiko kezka erabat zabaldu da auzo

elkarteetan nahiz asanbladetan. Are gehiago, han-hemenka ekintzak zein mugimenduak antolatzen gabiltza. Dena den, garaiz gaude? Atzera bueltarik ote? Era berean: zein da gure borroka? Turismorik ez? Turismo masifikaturik ez? Turismo molde batzuen alde bai?

Ez da erraz kudeatzeko kontua, ez. Hori bai, jakin badakigu mugak jartzea ezinbestekoa zaigula, eromen honetatik duintasunez bizirik irten nahi badugu. Urteetan, askok eta askok harrotasunez adierazi dute turismoak herriari dirua ekartzen diola, baina benetan nortzuk aberasten dira diru iturri horietatik? Gutxi batzuk baino ez. Teleberriko albisteei edota egunkarietako berriei baino ez diegu erreparatu behar konturatzeko betiko dendak edota komertzioak ateak ixten dabiltzala. Turismoak lan prekarioak sortzen ditu; eta honekin batera, prekaritatea dator.

Amaitu aurretik, goazen beste gai arantzadun batez berba egitera: pisu turistikoak. Azken boladan, geurean hirukoiztu dira. Egia da hiriburuetan zenbait neurri jarri direla; esaterako, alde zaharretako lehen pisuetako etxebizitzetara mugatzea. Halere, nahikoa da kaos honi irtenbide egokia emateko? Ez dut uste... Bartzelona edota Berlin moduko hirietan; adibidez, zenbait zonaldetan pisu hauek debekatu daude edota udalari baimen bereziak eskatu behar zaizkio horiek jartzeko, 1.000 euroko isuna jaso ez baduzu nahi behintzat.

Beraz, ez dut bukatuko esaten diruak ez duela zoriontasunik ekartzen, neurri batean bada ere, asko laguntzen digulako. Dena den, ez gara Ulises; eta ez gara Homeroko Odisean bizi. Eutsiko ahal diogu behingoz txin-txin diruaren hots xarmagarriari geure herriaren ahotsa entzuten hasteko?

DEUSTUALDEKO KALEAK

Zailtasun maila: ERTAINA

Hitzak nahasian ager daitezke, edozein norabidetan: horizontalean, betikalean eta diagonalean, baita atzetik aurrera ere. Soilik etorbide/kalearen izena bilatu:

ETXEZURI BIDEA
ENEKURI ETORBIDEA
MADARIAGA ETORBIDEA
ORIXE KALEA
OLAGORTA KALEA
LARRAKOTORRE KALEA

IBARREKOLANDA KALEA
ARANEKO KALEA
MORGAN KALEA
ARBOLAGANA KALEA
ZARANDOA ETORBIDEA

A	L	C	Q	L	J	N	R	O	K	A	V	S	F	B	N	S	U
S	W	V	Z	A	R	A	N	D	O	A	Z	P	N	P	G	S	E
Y	L	I	B	F	P	L	A	J	N	A	G	R	O	M	T	P	E
X	J	U	W	B	H	E	R	O	R	I	X	E	W	E	H	F	U
R	F	L	Q	Z	U	Y	B	B	K	X	C	M	V	F	I	C	I
E	F	O	I	D	M	U	O	I	E	N	E	K	U	R	I	C	T
T	O	K	Y	S	M	L	L	Y	M	Y	L	Z	O	U	I	S	R
X	V	E	F	S	A	O	A	E	G	L	H	Z	D	L	E	L	T
E	K	N	B	U	D	L	G	M	W	X	N	T	Z	Y	D	W	L
Z	V	A	T	H	A	A	A	B	Y	W	U	J	M	Q	F	O	R
U	G	R	W	D	R	H	N	O	R	C	T	C	I	Z	V	D	S
R	W	A	N	L	I	O	A	Y	K	I	T	D	C	T	A	H	A
I	C	S	E	N	A	R	X	M	B	Q	M	O	O	W	Q	Z	I
R	R	N	D	O	G	T	U	M	A	N	L	E	O	Q	B	I	Z
Q	E	J	G	B	A	A	F	S	Q	B	Z	W	K	M	F	M	L
S	Y	R	D	Z	A	D	N	A	L	O	K	E	R	R	A	B	I
N	B	S	J	N	A	S	F	P	E	F	Y	W	S	C	G	G	G
N	W	R	L	A	R	R	A	K	O	T	O	R	R	E	M	F	X

Txepetx Aisialdi Taldea

TXEPETXAK SAKANAN ZE HAR

Aurtengo udalekuak Nafarroan eman ditugu Txepetxok, Etxarri-Aranatzeko kanpinean. Lehen aldiz joan gara denok elkarrekin kanpin batera, eta zein ondo pasatu dugun! Zazpi egun izan ditugu Sakanako herri polit hau eta bere inguruko paraje ederrak ezagutzeko, herritar jator-jatorrekin hitz egin eta jolasteko, errekan eta igerilekuan bainatzeko, kanpinean lagun berriak egiteko eta gure artean dibertitzeko.

Aurtengo udalekuen gaia zentzumenak izan dira. Horiek zorrozten, pizten, itzaltzen, alde-rantzikatzen... eman dugu aste oso bat, jolas eta dinamika desberdinen bidez gure buruak eta ingurua hobeto ezagutzeko. Gure artean hobeto elkar ezagutzeko jolasak ere egin ditugu, izan ere, aurtun inoiz baino ume gehiago izan gara udalekuetan eta aukera paregabea izan dugu lagun berriak egiteko eta hainbeste ezagutzen ez genituen kideekin esperientzia ahaztezinak partekatze.

Gainera, aurtun dinamika desberdinak egin ditugu nagusiok eta gazteenok, balore berdina landu ditugu modu transbertsalean, baina gure interes eta beharrei egokitu. Dinamika bereziak egiteaz gain, nagusiok laguntzaile rola hartu dugu zenbaitetan, eta aspaldi antolatze irrika genuen beldur gaua prestatu

genuen larunbat gauerako. Zonbiek Etxarriko kanpina hartu zuten gau hartan!

Esan bezala, zentzumenak izan ziren udalekuetako gaia eta ekintza desberdinen bidez jorratu genituen. Ukimena lantzeko margolari bihurtu ginen gure gorputzak mihise bilakatu. Testurekin ere jolastu ginen, baina horretarako ikusmena "itzali" genuen. Entzumena zorrozteko mendian barrena ibili ginen eta, bide batez, ikusmena, usaimena, ukimena eta... dastamena ere jarri genituen bizi-bizi.

Beste egun batean ikusmena zorroztu behar izan genuen, herrian zehar egin genuen rally zoro alternatiboarekin. Dastamenaren eguna mundiala izan zen, zentzu guztietan. Lehen-dabizi, gure auzokideak hobeto ezagutzeko, taldeka irabiatu bana prestatu behar izan ge-

nuen, baina osagaiak eta tresneria kanpineko auzokideei eskatu behar izan genzkien! Asko gustatzen zaigu jende berriarekin hitz egitea, eta izugarrizko irabiakiak egitea lortu genuen poz-pozik. Horren ostean, munduko kultura ezberdinetako jakiak prestatu genituen eta, bide batez, dastamenaren bidez bidaiatu ahal izan genuen: Indian, Marokon, Italian, Mexikon... izan ginen.

Zapore-festari esker urrutira bidaiatu genuen, baina gehien gustatu zitzaiguna gure ingurua ezagutzea izan zen. Herrian hainbat ginkana eta jolas egin genituen, eta gure inguruko okupazio mugimendua ezagutzeko ihes-gela bat ere egin genuen gau batean. Haur zein begirale, den-denok pasatu dugu primeran eta asko ikasi dugu elkarrengandik. Ez dugu aste hori inoiz ahaztuko eta, gainera, oroigarri gisa udalekuetako kamisetak eraman genituen etxera, serigrafia-makinarekin guk geuk egindakoak. Orain, irrikaz gaude ikasturte berria hasi eta abentura berriei ekiteko. Txepetxak auzoan... astindu hegoak!!

denboraldia 2025/2026 temporada

egin zaitez bazkide
asóciate

ARTE ESZENIKOAK
www.pabellon6.org

P6
PABELLÓN 6
CENTRO CULTURAL

Gazte Alai aisialdi taldea

OROITZAPENEZ BETERIKO 15 EGUN

Gazte Alaiko kanpamentua urte osoan zehar espero ditugun dibertsioz eta ilusioz betetako bi aste horiek dira.

Bi aste horietan zehar, zazpi urteko ume txikiek, *kaskorrak*, haien lehenengo abentura handia bizi dute: lehenengo igandeko begiraleen gaubela, astelehenean monitoreek prestatutako talde eguna, asteartean guztiek batera eraikitako eraikuntzak, asteazkenean hasi eta ostegunean bukatzen den *salida volantea*, ostiraleko bibak izarrak ikusteko, larunbateko trebeen azken gaubela, igandeko egun *random-a*, astelehenean astea berriro hasteko. Hamazazpi-hemezortzi urteko trebeek, aldiz, gazte bezala bizitako kanpamentuei agur esan eta begirale bezala edukiko dituzten bizipenei arrera ematen diete.

Bi aste horietan zehar, norberak bere kabuz baliatzen ikasten du. *Fairy* faltsuarekin gure lehen harrikoa egitean, otordueta janariarekin laguntzean edo *Chimbo* xaboiarekin lehen aldiz *txinbeatzean*. Horrela, guztiek elkarlanean kanpamentuak aurrera joan dezan laguntzen dugu, taldean lan egiten eta kooperatibitatea zer den ikasten dugularik.

Bi aste horietan zehar, teknologia zer den ahaztu egiten dugu. Pilak edo bateriak dituen edozein gailuri uko egiten diogu, eta lehenengo mugikorra oparitu ziguteneko sentsazioa datorkigu burura.

Horien ordeaz, txikitan erabiltzen genituen jokoei hautsa kendu eta horietan aritzen gara: xakea, partxisa, herria lo dago, hariekin eskumuturrekoak egitea, liburu zaharkituak irakurtzea? Era berean, harrikoa nork egingo duen erabakitzeko jotatzen diren boleibol partidak edota arratsaldeko futbol *pachanguita*-k eguneroko gauza dira.

Bi aste horietan zehar, gizabanako moduan hazteaz gain, gure mundua gauza berrietara zabaltzen dugu, pertsona berriak ezagutuz eta haien iritzi eta bizipenen bidez ikasiz. Izan ere, gure taldean aniztasuna ospatzen da, adin eta forma guztietan. Horrela, egunero lagunekin txorakeriak eta barre egiteko espazio askea dugu, baita besarkada eta elkarriketa zintzoak partekatze gunea ere.

Bi aste horien zehar, azken egunerako prestatzen gara, gurasoen egunerako, hain zuzen. Kanpamentuaren azken egunetan gurasoei zuzendutako antzerkiak prestatzen ditugu, bizi izan dugun guztiaren zatitxo bat erakusteko.

Bi aste horien ostean, guraso egunean, emozioz, tristuraz eta gogoz beteta esnatzen gara. Motxilak prestatzen ditugu eta gure lo zakua eta estera babestu duten denda desmuntatzen

hasten gara, gurasoen zain gabiltzala. Horrela, kanpamentuko hamabosgarren eguna bertsakada, malko eta gurasoek ekarritako *lunch* goxoaz inguratuta ospatzen dugu. Gurasoek ezagutu egiten dituzte bi aste horietan zehar bainatu garen erreka, kaka egin dugun komuna, lo egin dugun belarrean geratzen den dendaren silueta, bazkaldu dugun sukaldea? Horrela, etxera bueltatzean horiek guztiak faltan botako ditugula konturatzen gara.

Gurasoek ezagutzen dituzte bi asteotan gure egunerokoaren parte izan diren lekuak: bainatu garen erreka, kaka egiteko erabili dugun komuna, gauak pasatu ditugun belardia, eta bazkaltzeko bildu izan garen sukaldea. Eta etxera itzultzean, konturatzen gara guzti horiek faltan botatzen ditugula.

Bi aste horietan zehar, denbora gelditzea desiratuko genuke, bizitako guztia berriro bizi ahal izateko.

Etorkizuna

Aurten Etorkizunako gazteria Burgosera, Las Machorras herrira joan gara gure kanpamentua nagusia muntatzera. Hiritik eta egunerokotasunetik deskonektatzeko eta berriro ere naturarekin bat egiteko, baita gure arteko harremanei denbora eskaintzeko aukera izan dugu. Jolasaren, gogoetaren, elkar lanaren eta konbibentziaren bitartez aritu gara beste urte batez.

Txikienek, Koskorrek (8-10 urte) ikastaroan zehar bizitako Oihanaren Liburuaren abentura jarraitu dute kanpaldian zehar. Bertako pertsonaiekin batera natura ikertu dute eta haien arteko harremanak indartu dituzte. Gainera, ondo bukatzeko Koskorrek pañoleta jaso dute!

Kaskondoek (10-12) kurtsoan munduko kultura eta errealitate ezberdinak ezagutu ondoren, bi aste hauetan KGB (Kausa Galduen Biltzarra) jaso dute. Gazteen arteko konfiantza eta adar batasuna lantzen ibili dira. Honetaz aparte, ingurua ezagutzeko irteera zoragarriak egin dituzte, haien lehenengo kanpamentutxo ibiltaria gauzatu dute.

Oinarinek (13-14) urtean zehar modaren inguruan ikertzen egon dira. Kanpamenduaren hasiera kanpamentu basean egin zuten, bertako eraikuntza batzuk egiten eta hurrengo egunetan

egingo zutenerako prestatzen. Bigarren partean kanpamentu ibiltaria egin dute, herriz herri motxila sorbaldan zutela ibiltzen joan dira. Herri ezberdinak ezagutuz, mendi eta ibilbide ezezagunak zeharkatuz eta haien kideak testuinguru eta egoera ezberdinetan ezagutuz.

Azkarrek(15-16) kurtsoan zehar auzoaren beharrek detektatu eta esku-hartze posibleak gauzatu ondore, uztaileko azkeneko bi asteak Orozkotik Las Machorraserako bidea egin dute, Oinarinen moduan motxilak sorbaldan zituztela. Etapen artean haien buruak hobeto ezagutzeko jarduerak egiteko aukera izan dute, baita dituzten interes ezberdinetan sakontzeko espazioa ere.

Trebeak (17-18) Bartzelonara joan dira bi boluntariotza egitera, urtean zehar interesatzen zitzaizkien boluntariotza arloak aurkitu ondoren. Lehenengo astean hiri udalekuak dinamizatzen egon dira bertako elkarte batekin eta bigarren astean jantoki sozial batean parte hartu zuen hiriko beste elkarte batekin.

Azkenengo egunak guztiok batera pasa ditugu Las Machorras-eko kanpamentu nagusian, urteari eta kanpaldiari itxiera ezin hobea emateko!

kultur txotx

Literatura eta musika fresko-freskoa gure aholkularien kupelekoa

LEIRE RODERO ARES

Kazetaria

EGOTERAREN BEHARRA

FOMOA, edo *fear of missing out*, zerbait galduko dugunaren sentsazioa edukitzea da. Leku guztietan egotera bultzatzen gaitu; ezer ez galdu nahi izatera. Antsietatea pizten zaigu sarrerak segundo gutxitan agortzen direnean, edo kontzertu bat “mundu guztia” biziko duen ekitaldia bihurtzen denean. David Bowiek esan bezala: “*I don’t know where I’m going from here, but I promise it won’t be boring*” [“Ez dakit hemendik nora noan, baina zin egiten dut ez dela aspergarria izango”]. FOMOaren aroan, bertaratzea eta presente egotea ia derrigorrezko kultura-ohitura bihurtu da: esperientzia artistikoaz harago, partaide izanaren eta une horretan egotearen baieztapena ere bilatzen baitugu.

Adibiderik agerikoena Zetak eta bere Mitoaroa III da. Bi aldiz Nafarroa Arena eta hirutan Donostiako Illumbe bete ondoren, taldeak jada lehenengo *sold out*-a [sarrerak agortzea] lortu du San Mamesen, eta bigarren data bat iragarri du. Bitxiena da kontzertu bat musika hutsa izatetik kontsumo-erritual bilakatzea: han egon behar da, dokumentatu, partekatu, eta bestela, ezinbestekoa den zerbait galdu dugula sentitzea. Pasio artistikoa antsietatea eta marketinarekin nahasten da, eta nonahi egon nahi dugu, nahiz eta ez beti artearekiko maitasunagatik.

Bultzada hori ez da euskal musikaren eskusiboa, nahiz eta hemen azken urteotan gorakada nabarmena izan, Ertzainak, ETS, Izaro edo Chill Mafia bezalako fenomenoek jende-masa erakarri eta “ezin duzu galdu” sentsazio hori sortuz. Zineman, *La La Land* (2016) filmak erakusten du arrakastaren eta esperientzia perfektuaren obsesioak nola iluntzen duen gozatzearen funtsa. *Birdman* (2014) lanean, onespeneraren eta ikuskizunaren beharrak gogorarazten digu sarritan ospeak eta ikusgarritasunak sorkuntza bera estaltzen dutela. Eta pinturan, Andy Warholek jada ohartarazten zigun: “*In the future, everyone will be world-famous for 15 minutes*” [“Etorkizunean, edonork izango du mundu osoan 15 minutuz ospea”]. Dena ikuskizun eta kontsumo bilakatu da: FOMOak unea harrapatzea bultzatzen gaitu, baina askotan benetan baliotsua dena oharkabean pasatzen da.

Azken finean, ni hemen nago, sarrerak agortu eta hutsik gelditzen diren kontzertu txikiei buruz hausnartzen dudana bitartean, eta konturatzen naiz benetako kultura-esperientzia ez dela beti areto handietan gertatzen. Agian gehiago ikasi beharko genuke gozatzen, batzuetan isilean, beste batzuetan areto txikietan, eta gogoratu FOMOak arrastaka eramaten bagaitu ere, kultura beti prest dagoela benetan entzuteko prest dagoenarentzat. Eta zerbait galtzeko beldur artean... ezin nuen galdu aldikari honetan lehen aldiz lerro hauek idazteko aukera.

AISA HARRERA-IKASTAROA

BALDINTZAK

- 16 urte baino gehiago edukitzea
- Etorkina izatea, egoera irregularra izanda ere.
- 60 orduko ikastaroa:
 - Astean 2 egun eta 4 klase ordu
- Prezioa: 31 euro
- Aukera dago AISA programa luzatzeko eta beste 60 ordu egin ahal izateko.
- Asistentziaren arabera zehaztuko dugu ordutegia
- Taldea sortzeko gutxienez 9 ikasle beharko dira.

CONDICIONES

- Ser mayor de 16 años.
- Ser una persona migrada, aunque estes en una situación irregular
- Curso de 60 horas:
 - 2 clases a la semana y 4 horas de clase
- Precioa: 31 euros
- Hay opción de alargar el programa y hacer otras 60 horas más.
- Los horarios se decidiran más adelante.
- Tiene que haber un minimo de 9 alumnos para poder formar un grupo.

EUSKARARA HURBILTZEKO HARRERA IKASTAROA

60 ORDU/
HORAS
31€

- CURSURI DE LIMBA BASCA PENTRU IMIGRANȚI
- CURSO DE EUSKARA PARA MIGRANTES
- COURS DE BASQUE POUR MIGRANTS
- دورات اللغة الباسكية للمهاجرين

*ORDUTEGIA ZEHAZTEKE

EMAN IZENA!

MATRICÚLATE

berbaizuko@gmail.com

tlf : 613 171 903

Ramon y Cajal 42, behea.

Berbaizu
—euskara elkartea—

aek

